30.7.2026

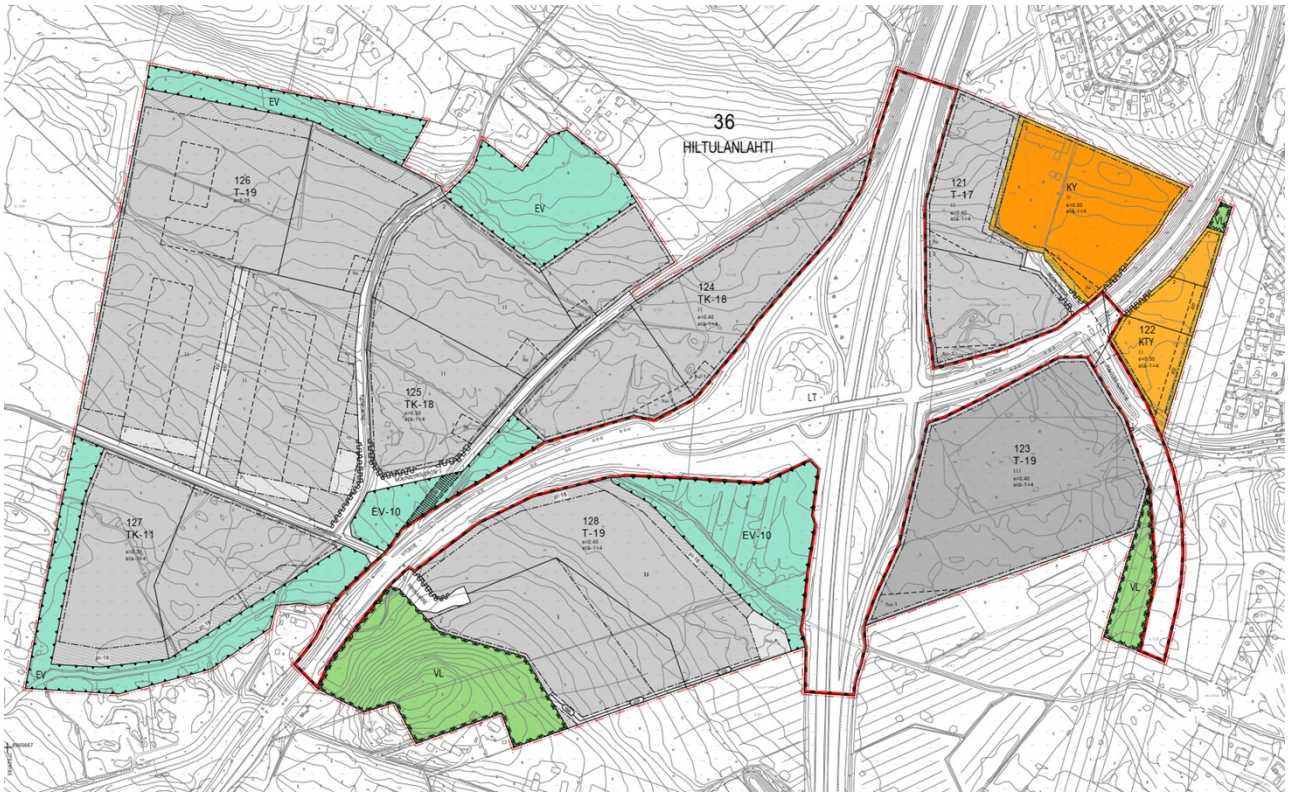
LIITE 3

HILTULANLAHDEN RAMPIN YMPÄRISTÖ

LUONNOSVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET VASTINEINEEN

Kaupunkirakennelautakunta on päättänyt kokouksessaan 28.5.2025 asettaa asemakaavan muutosluonnoksen AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. Luonnosvaiheen aineisto asetettiin julkisesti nähtäville 4.6.–4.7.2025 ajaksi. Luonnosaineistoa esiteltiin yhteistyötahoille 13.6.2025 lausuntokokouksessa. Luonnosvaiheen yleisötilaisuus on pidetty 17.6.2025. Lisäksi nähtävilläoloaikana lausunnon luonnosvaiheen aineistosta antoi Kulttuurihistoriallinen museo ja Pohjois-Savon ELY-keskus. Luonnosaineistosta jätettiin myös viisi mielipidettä.

Luonnosaineistoon sisältynyt kaavakartta, josta lausunto ja mielipiteet ovat annettu:

Kaavaluonnos

Sisällys

Mielipide 11.6.2025:....2
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 3
Mielipide 30.6.2025:....3
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 4
Kulttuurihistoriallinen museo 1.7.2025:....6
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 6
Vanun Veikot ry 1.7.2025: 6
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 7
Mielipide 2.7.2025:....8
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 8
Etelä-Kuopion kylät ry 2.7.2025:....8
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 10
Pohjois-Savon ELY-keskus 22.8.2025: 11
Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026: 13

Mielipide 11.6.2025:

Omistamme Hiltulanlahden kaavaluonnoksen vierestä tontin, jolle olemme suunnitelleet okt rakennushanketta jonka idea on lähtenyt siitä että saamme läheltä palveluita omasta rauhasta paikan, jossa voi lapsiperhe asua.
Aiemmista alueen ja logistiikkakeskuksen suunnitelmista olemme saaneet käsityksen että alue rajautuu Latoniityn eteläpuolelle kokonaan. Nykyisillä suunnitelmilla kaavoitettava alue rajautuu latoniityn pohjoispuolelle ja on kaukana siitä rauhallisen asumisen ajatuksesta. Emme missään tapauksessa hyväksy että teollisuusalue laajenee pellon yli niin lähelle asutusta.

Kaupunki on aiemmin lunastanut tontista kaistaleen suojaviheralueeksi, jonka hyväksymme, mutta se ei auta siihen että alue on laajentumassa pellon pohjoispuolelle asti. Koko tontti muuttuu arvottomaksi jos sen aivan vieressä on teollisuusalue.

Myös suunnitelma Mökinalussuontien linjauksesta Tuovilantielle on kevyenliikenteen, etenkin lasten kulkemiselle vaarallinen. Rekkaliikenteen on pysyttävä Lapinmäentiellä ja sinne on tultava kevyenliikenteenväylä turvaamaan kevyen liikenteen kulkeminen. Myös suunnitellulle vetytankkaus asemalle kulkeminen reittiä Vitostie-Lapinmäentie-Tuovilantie-Mökinalussuontie olisi äärettömän epäkäytännöllinen. Kulku Mökinalussuontielle tulisi ehdottomasti olla suoraan Vitostieltä ja liittymät kaavaehdotuksen alueille 124 ja 125 tulee samaa reittiä. Tuovilantieltä ei kulkua mihinkään muihin, kuin sen varressa oleville nykyisille kiinteistöille

Tuovilantie on yksityistie, kuinka kaupunki voi kaavoittaa sen varteen teollisuusaluetta?

Olemme sitä mieltä että meitä on huijattu kun meiltä lunastettiin alue suojaviheralueeksi ja käsittääkseni silloin oli puhe ettei teollisuusalue laajene pellon puolelle ollenkaan.

Vaadimme, ettei Tuovilantien liikenne lisäänny alueen suunnitelmien vuoksi ja ettei Latoniityn alueelle kaavoiteta teollisuusaluetta.

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Kaupunki oli alun perin etuosto-oikeudella hankkimassa koko kyseessä olevan kiinteistön, jotta nykyisiä asuinkiinteistöjä vasten olisi laajemmin suojaviheraluetta. Ostajan kanssa käydyissä neuvotteluissa on sovittu, että kaupunki ostaa vain kapean kaistaleen kiinteistön eteläreunasta ja omakotitalon toteuttaminen olisi mahdollista ostajan ostamalle kiinteistön pohjoisosalle. Neuvottelussa on kaupungin puolelta tuolloin painotettu ostajalle, että suojaviheralueena toimii vain kiinteistöstä lunastettu kaistale, joka on myös huomioitu kaavaehdotuksessa. Kyseisen suojaviheralueen lisäksi kaavaluonnoksessa korttelin 126 pohjoisosaan on osoitettu tavanomaista leveämpi istutettava alueen osa asumisviihtyisyyden parantamiseksi. Logistiikkahanke on neuvottelujen aikaan ollut suunnitteilla kokonaan pellon eteläpuolelle, mutta hanke tarvitsee viimeisimpien suunnitelmien mukaan laajemman alueen sen toiminnallisten tarpeiden täyttämiseksi.

Kaavaluonnoksessa Mökinalussuontieksi ja kaavaehdotuksessa Latoniitynkaduksi nimetyn kadun linjaus liittymään suoraan Vitostielle ei ole mahdollinen, koska tällöin maantielle muodostuisi lähekkäin liian monta liittymää.

Kaupungilla on kaavoitusmonopoli ja Tuovilantien eteläpääty viereisine kiinteistöineen on kaupungin omistuksessa. Asemakaavassa osoitettavien katualueiden, Tuovilantien eteläpääty mukaan lukien, ylläpito tulee kaupungin vastuulle.

Mielipide 30.6.2025:

Asemakaavaluonnoksessa ei merkintöjen ja määräysten osalta ole määritetty logistiikka-alueiksi tarkoitettuja alueita. Aikaisempaan poikkeamisluvan ratkaisuun verrattaessa ko. alue on asemakaavaluonnoksessa laajentunut huomattavasti pohjoisen suuntaan aina alueen asuinrakennuksiin saakka. Asemakaavaluonnos ei ota huomioon olevia asuinrakennuksia, saati suunnittelutarveratkaisulla sallittua tuoretta asuinrakennuspaikkaa, jonka kohdalla kaavaluonnos katkaisee viheryhteyden itäpuolisille viher- ja suojelualueille. Alueen laajuus
on yleiskaavan vastainen ja poikkeaa merkittävästi voimassa olevasta yleiskaavasta, jossa asuinalueeseen rajoittuva alue on metsäaluetta ulkoilureittitarpeineen.

Kaavaluonnos on rakenneratkaisun ja vaikutusten osalta puutteellisesti valmisteltu. Kaavaluonnoksesta ja katujärjestelyistä on vain yksi vaihtoehto, mikä antaa heikon pohjan alueen kehittämismahdollisuuksien arvioimiseen. Kaavaluonnos tukeutuu ainoastaan yhteystarpeiltaan Tuovilantiehen ja Sulunniementiehen, joiden linjausvaihtoehdot ovat kokonaan tutkimatta. Näiden kohdalla kaava-alueen rajaus on pohjoisosassa liian suppea. Kaavaluonnoksen rinnakkaistie on syytä kytkeä aina pohjoisen alueen jo asemakaavoitettuun alueeseen asti, jolloin katujärjestelyt vaihtoehtoineen ja alueiden käyttöratkaisuineen tulevat selvitetyksi ympäristölähtökohdat huomioiden. Kaavaluonnoksen rajaus on pohjoisosiltaan liian suppea, eikä kaavaluonnos tue kaupunkirakennesuunnitelmaa eikä rinnakkaistien osalta maakuntakaavan valtatien 5 kehittämiskäytävän tavoitteita.

Kaavaluonnos on valmisteltu puutteellisesti ja näin asetettu nähtäville ennenaikaisesti. Esittelytilaisuudessa 17.6.2025 kaavoittajan itsensä toteamana tuli esiin, että selvityksen alla on useita asioita, jotka tulevat vaikuttamaan kaavaratkaisuun, sen rajauksiin ja sisältöön. Tämän takia on mm. Lapinmäentien eteläpuolista aluetta vaikutuksineen vaikea

arvioida, kun kaavavalmistelijan mukaan luontoselvitykset ovat kesken eikä ne ole kaavaluonnosta valmisteltaessa olleet käytössä.

Kiinteistöjen 297–411–20–3 ja 297–411–20–4 osalta on tärkeää, että kaavaluonnoksessa kiinteistöjen rajapintaan jää selkeä rakentamaton viheralue/suoja-alue. Kiinteistön 297–411–20–4 kohdalla suoja-alueen on oltava näkyvissä kaavaluonnoksessa rajauksineen ja määräyksineen niin, että suojausvelvoite ei siirry tai ole uhkana siirtyä ko. kiinteistölle.

Selvitysten keskeneräisyys ja näin luonnoksen puutteellisuus eivät anna asukkaille millään tavoin mahdollisuuksia arvioida kaavaratkaisua vaikutuksineen. Kaavaluonnoksesta puuttuu havainneaineisto, jonka pohjalta alueen rakentuminen ja kaavailtu rakennusoikeus hahmottuvat asukkaille esitettyä selkeämmin. Pelkkä tehokkuusluku ei palvele hyvällä tavalla vuorovaikutteisuutta. Nähtäville laitossa kuvastuu kiireellisyys, eikä alueiden käyttölain mukainen tavoite toteudu luonnosvaiheen sisällöstä sekä osallistamisesta ja vuorovaikutteisuudesta. Mm. paikallisten asukkaiden osalta kirjastossa järjestetty esittelytilaisuus ei toteuttanut viimeksi mainittuja tavoitteita.

Selvitystarpeet kohdistuvat mm. ympäristöön, meluun, hulevesiin, liikenteeseen, rakenne- ja verkostovaihtoehtoihin, kunnallistekniikkaan ja palvelujen saavutettavuuteen. Ympäristön osalta selvitykset ovat kesken. Melusta ei ole selvityksiä liikenteen eikä ampuma- ja moottoriradan puhumattakaan logistiikka-alueen osalta, vaikka alue on rajautunut suoraan Lapinmäentien asuinrakennuksiin ja pohjoisosan asuinalueeseen. On myös huomioitavaa, että mitään kaavaluonnoksessa esitetyistä yritysalueista ei ole osoitettu logistiikka-alueeksi, vaikka yksi kaavan tavoitteista on tämän asian selvittäminen.

Hulevesiselvitystä vaikutusten arvioimiseksi ei ole, vaikka rakennettujen alueiden määrä on laajentunut huomattavasti poikkeamislupavaiheesta. Lapinmäentien pohjoisosan valuma-alueen ja vitostien alikulun toimivuuden kannalta selvitys on merkittävä. Liikenteen osalta puuttuu rinnakkaistien vaikutus ja ulottuvuus olevaan asemakaavaan. Kaavaluonnoksen rakennemalli perustuu vain yhteen vaihtoehtoon ja katuverkon osalta vain oleviin yksityisteihin, mikä on selkeä puute. Myös kunnallistekniikan verkoston toimintaperiaatteet ja kuvaus puuttuvat kokonaan. Kaupallisten palvelujen siirto Hiltulanlahden asutuksen painopisteen ja julkisten palvelujen läheisyydestä moottoritien länsipuolelle teollisuusalueelle on kokonaan perustelematta. Lisäksi kaavaluonnos kieltää kokonaan ko. palvelujen sijoittamisen asutuksen painopisteen puolelle, jolloin palvelujen saavutettavuus tulee olemaan erittäin huono. Kaavaluonnoksen ratkaisu on palveluverkostollisesti tutkimatta. Se on myös yleiskaavan vastainen ja kokonaan perustelematta.

Kaavaluonnos on monessa kohtaa olemassa olevan yleiskaavan vastainen. Poikkeamat ovat merkittäviä, mikä alueeseen kohdistuvien yhteensovittamistarpeiden kanssa edellyttää yleiskaavan päivityksen, joka on syytä myös käynnistää. Tähän liittyy myös kiinteistön 297–411–20–4 kohdalla oleva yleiskaavan erityisalue (E), joka metsälain vastaisena estää avustusten saamisen ollen näin kiinteistön omistajalle kohtuuton.

Kaavaluonnos on puutteellisesti valmisteltu. Kaavaluonnos on laitettava uudelleen nähtäville ja esiteltävä asukkaille paikan päällä Hiltulanlahdessa. Haluamme kaavoittajan vastineen kirjallisena.

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Asemakaavaluonnoksessa osoitetut merkinnät ja määräykset on laadittu siten, että ne ottavat riittävissä määrin huomioon kaava-alueen ympäristön ollen kuitenkin mahdollisimman erilaisia toimintoja sallivat ja siten muutosjoustavat. Logistiikkahanke on mahdollista toteuttaa kaavaluonnoksen mukaiselle käyttötarkoitusalueelle T-19. Kaavaluonnos noudattaa voimassa olevien yleiskaavojen keskeisiä periaatteita sekä kaupunkirakennesuunnitelma 2040:a, jossa teollisuusalue on voimassa olevaa selvästi vanhempaa yleiskaavaa laajempi. Sulunniementielle tai Tuovilantien kaava-alueen ulkopuolelle jäävälle osalle ei ole asemakaavallisia muutostarpeita, joten kyseisten teiden mukaan ottaminen tähän asemakaavaan ei ole tarkoituksenmukaista. Valtatie 5:n rinnakkaistienä puolestaan toimii Vitostie, joka on kaavaluonnoksessa osoitettu nykyiselle paikalleen.

Kaavaluonnoksen ja sen nähtävilläolon tarkoituksena on kerätä mielipiteitä ja lausuntoja suunnitelluista luonnosvaiheen kaavaratkaisun periaatteista. Kaavaan liittyviä selvityksiä laaditaan sekä luonnos- että ehdotusvaiheen valmistelun aikana eikä kaavaluonnoksen tai kaavaan liittyvien selvitysten siten tarvitse olla täysin valmiita luonnosvaiheessa, vaan selvitysten vaatimat tarkennukset voidaan huomioida kaavaehdotuksessa. Yleisötilaisuudessa kaavasuunnittelija kertoi, että kaavaluonnoksessa olevaa Lapinmäentien eteläpuolista korttelialuetta ei voida toteuttaa liito-oravahavaintojen takia, mistä tuli asemakaavoitukseen tieto vasta sen jälkeen, kun kaavaluonnos oli valmistelu kaupunkirakennelautakunnan käsiteltäväksi. Kaavasuunnittelija totesi yleisötilaisuudessa myös, että mm. katualueisiin voi tulla pieniä muutoksia tehtävien tarkempien suunnitelmien ja kaupungin sisäisten keskustelujen pohjalta. Kaavasuunnittelija kertoi myös, että alustavasta kaavaehdotuksesta tehdään meluselvitys, joka huomioidaan nähtäville asetettavassa kaavaehdotuksessa. Kaavaehdotuksessa on huomioitu em. seikat. Kaavaehdotuksessa on huomioitu myös Heinjoen ampuma- ja moottoriratojen melualueet.

Ennen katujen varsinaista suunnittelua kaavan kokonaisratkaisun tulee olla vähintäänkin yleispiirteisesti selkeä. Hulevesisuunnittelu puolestaan käynnistetään vasta kun alustavat katusuunnitelmat on saatu tehtyä.

Kaupalliset palvelut on kaavaluonnoksessa osoitettu pääasiassa Vt 5:n itäpuolelle kortteleihin 121 ja 122, länsipuolen kortteleissa 124 ja 125 puolestaan on mahdollista olla vain pienissä määrin kaupallisia palveluja muun toiminnan kuten esimerkiksi liikenneasema yhteyteen. Kaavaluonnos siis noudattelee rakenteeltaan voimassa olevien yleiskaavojen periaatteita.

Havainneaineiston laatiminen palvelee kaavan mahdollistamaa toteuttamista silloin kun kyseessä on selkeä hanke tai kun kaava laaditaan tiukoin merkinnöin ja määräyksin kaupunkiympäristöön sovittaen. Hiltulanlahden rampin ympäristön asemakaavasta on kuitenkin tarkoitus laatia väljä ja mahdollisimman salliva muuntojoustavuuden saavuttamiseksi, eikä logistiikkahanketta lukuun ottamatta alueella ole käynnissä muita selkeitä hankkeita. Tällöin havainneaineisto voisi olla jopa harhaanjohtava toteutukseen nähden.

Kaava-aluetta on kaavaehdotukseen supistettu siten, ettei se rajaudu kiinteistöön 297-411-20-3 muutoin kuin kiinteistön koilliskulmassa Lapinmäentien katualueeseen. Kiinteistöä 297-411-20-4 sen sijaan ei kiinteistörekisteristä löydy. Kaavaehdotuksessa kuitenkin osoitetaan tarvittavat suojaviheralueet sekä muut haittoja estävät/vähentävät merkinnät ja määräykset mm. tehtävän meluselvityksen perusteella eikä suojausvelvoitteita tule kaava-alueen

ulkopuolisille kiinteistöille.

Kaavaluonnoksen nähtävilläolosta on kuulutettu kaupungin internetsivuilla ja Viikkosavossa sekä lähetetty kirjeitse tiedote kaava-alueen maanomistajille ja vuokralaisille sekä naapurikiinteistöjen omistajille. Kaavaluonnoksesta myös järjestettiin kaikille avoin yleisötilaisuus 17.6.2025 Kuopion pääkirjastossa, joka on kohtuullisen matkan päässä kaava-alueelta. Kaavaprosessin tiedottaminen ja vuorovaikutus on siis tapahtunut alueidenkäyttölain 62 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti.

Kulttuurihistoriallinen museo 1.7.2025:

Pohjois-Savon alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa luonnosaineistoon.

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Merkitään lausunto tiedoksi.

Vanun Veikot ry 1.7.2025:

1) Viheralueet ja hulevedet
Teollisuusalueiden ja vilkkaan liikenteen sijoittuessa lähelle Hiltulanlahden kylämäistä asutusta, on erittäin tärkeää jättää riittävät suojaviheralueet melun, pölyn ja saasteiden torjumiseksi. Näillä vihervyöhykkeillä turvataan asuinalueen viihtyvyys, arvo, kylän miljöötä ja terveellinen elinympäristö. Myös Vanuvuoren luonnonsuojelualueen maisemallinen läheisyys ja maisemallinen arvo asemakaava-alueelta katsottuna ansaitsee teollisuusalueiden suojaamisen esimerkiksi istutusvyöhykkeiden avulla. Vanuvuori on harvinainen mäkialue ja sen maisemallisesti läheisten teollisuusalueiden suojaaminen viherkaistaleilla on tärkeää sukupolville eteenpäin.

Koulun ympärille on ehdottoman tärkeää osoittaa laajat suojaviheralueet. Koulua ei tule sijoittaa vilkkaasti liikennöityjen teiden tai teollisuusalueiden läheisyyteen ilman riittäviä suojaavia ratkaisuja. Asemakaavan keinoin tulee varmistaa koulun ympäristön turvallisuus ja oppimisrauha – erityisesti ottaen huomioon suunnitteilla oleva kauppapaikka Viitostien toisella puolella.

Asemakaavalla määritetään alueen viihtyvyys ja toiminnot hyvin pitkälle ajalle.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi kaava-alueella on säilytettävä ekologisia yhteyksiä (ekologiset käytävät) ja huomioitava uhanalaisten lajien elinympäristöt. Hulevesien hallinnan osalta esitämme rakennettujen kosteikkojen ja imeytysalueiden toteuttamista – näistä on hyviä esimerkkejä muista suomalaisista kaupungeista.

Asuinalueen ja asuntojen arvon on todettu olevan selkeässä yhteydessä alueen viheralueiden/ vihreiden alueiden olemassaoloon. (Tutkimusprofessori Liisa Tyrväinen, Luke. https://www.luke.fi/fi/asiantuntijat/liisa-tyrvainen).

Viherkaistaleiden säilyttäminen teollisuusalueiden ympärille on ensiarvoista kaupungin uuden asuinalueen arvon kannalta.

2) Koulun ja kaupan sijainti

Koulun ja kaupan sijoittaminen Vitostien vastakkaisille puolille ei ole toimiva ratkaisu. Se aiheuttaa houkutuksen koululaisille liikkua vilkkaan tien yli koulupäivän aikana, mikä lisää liikenneturvallisuusriskejä ja kuormittaa koulun henkilöstöä. Esimerkiksi Martti Ahtisaaren koululla vastaava tilanne on osoittautunut ongelmalliseksi.

Yläkouluikäisillä karkinostot, säännöistä lipsuminen ja rajojen kokeilu ovat osa ikäkauteen liittyvää käytöstä. Asemakaavan tulisi osaltaan ehkäistä tällaisia riskejä ja koulurauhan toteutumista, ei lisätä niitä.

Esitämme, että kauppapaikka siirretään moottoritien länsipuolelle, jolloin se palvelisi paremmin alueen liikennettä (mm. rampilta saapuvat Vehmasmäen ja Hiltulanlahden suunnat) ja toisaalta jättäisi koulun ympäristön rauhallisemmaksi ja turvallisemmaksi.

Toisaalta kaavan valmistelussa olisi tarpeellista tutkia myös yläkoulun sijoittamisen mahdollisuutta Vitostien varteen ns. Vehmasmäen suoralle esim. Hannunpolun, Lähteenkujan lähettyville palvelemaan laajemmin eteläisen Kuopion koulutarvetta ja vähentämään koulukuljetusten tarvetta.

3) Liikenne
Kaavan toteutuessa Puutossalmentien ja koulun alueen liikenne lisääntyy huomattavasti. Liikennettä synnyttävät mm. uusi yläkoulu, Hiltulanlahden asuinalueiden laajentuminen (alueet 1 ja 3), Peukaloisen uusi päiväkoti (arviolta 400 ajosuoritetta arkipäivisin), Puutosalmentien kerääjäliikenne ja laajenava Vanuvuoren asutus sekä mahdollinen kauppapaikka.

Kaavaluonnoksessa viitatut Puutossalmentien liikennemäärät (vuodelta 2018 ja 2023) eivät enää vastaa nykytilannetta ja ovat siten alimitoitettuja.

Esitämme uuden liittymän rakentamista Puutossalmentieltä voimalinjan alta Hiltulanlahden 3. vaiheen alueelle ja Peukaloisen päiväkodille. Tämä parantaisi liikenteen sujuvuutta ja mahdollistaisi ELY-keskukselle tulevaisuudessa ohitustien jatkamisen samalle linjalle.

Lisäksi moottoritien liittymäalueille tulee toteuttaa meluvallit raskaan liikenteen aiheuttaman jatkuvan melun ja päästöjen vähentämiseksi. Logistiikkakeskuksesta lähtevä ja sinne saapuva liikenne on vilkasta ympäri vuorokauden – jopa useita raskaita ajoneuvoja minuutissa.

Esitämme myös, että etelän suuntaan rakennetaan suora liittymäkaista, nykyisen u-käännösratkaisun sijaan, turvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi.

Yhteenveto
Kaavaluonnoksessa esitetyt toiminnot voivat toteutuessaan kuormittaa merkittävästi Hiltulanlahden kylämäistä aluetta. Asemakaavatyössä tulee nyt tehdä ratkaisuja, jotka:

- turvaavat luonnon ja maiseman, sekä alueen ominaisen kylämiljöön arvot ja siten myös asuinalueen kiinteistöjen arvon
- tukevat terveellistä ja turvallista oppimisympäristöä
- ohjaavat liikennettä pois koulualueiden ja asutuksen läheisyydestä
- edistävät alueen pitkän aikavälin viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä

Toivomme, että näitä näkökulmia kuullaan aidosti kaavan jatkovalmistelussa.

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Kaavaehdotuksessa on osoitettu kaavaluonnosta laajemmin suojaviheralueita, minkä lisäksi korttelialueiden reunoja kiertää istutettavaksi osoitettuja alueita. Edellä mainituilla aluevarauksilla turvataan erityisesti mahdollisesti toteutettavan koulun tonttia, riittävät ekologiset yhteydet sekä pyritään vähentämään Heinjoen tulvimisongelmaa yhdessä kaavassa osoitettujen hulevesimerkintöjen ja -määräysten kanssa. Lisäksi kaavaehdotukseen kaava-alueesta poistettiin Lapinmäentien eteläpuolinen osa, sillä alueella tehtiin kevään 2025 selvityksissä liito-oravahavaintoja, mistä tuli ennakkotieto asemakaavoitukseen vasta sen jälkeen kun kaavaluonnos oli jo valmisteltu kaupunkirakennelautakunnan käsittelyä varten.

Kaavaluonnoksessa kevyen liikenteen turvallinen liikkuminen mahdollisen koulun ympäristössä on huomioitu sekä Vitostien että Puutossalmentien alikulkumerkinnöillä. Kaavaehdotukseen Puutossalmentien ja Vitostien risteyksessä maantien alueita on myös laajennettu siten, että risteysratkaisu voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa erikoiskuljetusreitille soveltuvana liikenneympyränä. Kaavaluonnoksessa mahdolliselle koululle varattavan tontin käyttötarkoitusmerkintä mahdollistaa myös muut yleiset rakennukset. Koulun rakentaminen edellyttää erillisiä päätöksiä, asemakaavoituksella varaudutaan vasta maankäytöllisesti koulun sijoittamiseen alueelle. Yhdyskuntarakenteen näkökulmasta koulun ja päivittäistavarakaupan sijoittuminen on perusteltua vitostien itäpuolelle, jotta palvelut palvelevat viereisiä asuinalueita ja edistävät kestävien kulkumuotojen käyttöä.

Kaavaluonnosta varten tehdyssä liikennetarkastelussa on huomioitu Hiltulanlahden asutus ja muut toiminnot, Vanuvuoren osayleiskaava sekä vaihtoehdossa 1 kaavaluonnoksen toteutuminen ja vaihtoehdossa 2 kaupunkirakennesuunnitelma 2040 laajempi toteutuminen Etelä-Kuopiossa. Kaavaehdotuksessa on myös huomioitu kaavaratkaisusta tehty meluselvitys sekä Heinjoen ampuma- ja moottoriratojen melualueet.

Mielipide 2.7.2025:

Hiltulanlahden (Vehmersalmen rampin) kaavoituksiin liittyen toivon, että teette ratkaisut niin, ettei liikenne Puutossalmentiellä kävisi liian vilkkaaksi. Esim. Uusi päiväkoti lisännee liikennettä väistämättä, jos ainoa kulku sinne on Puutossalmentien kautta. Lisäksi toivon, että mahdollisen uuden kaupan pihaan tulee järkevät kulkureitit, jotta Puutossalmentien ja Vanhan viitostien risteys ei mene tukkoon. Sama toive on myös Viitostien rampeista (ettei rekat tuki koko risteystä). Ja toivon, että puustoa säästetään mahdollisimman paljon esim. Kaupan pihaan kunnon kaistale(et).

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Kaavaluonnosta varten tehdyssä liikennetarkastelussa on huomioitu Hiltulanlahden asutus ja muut toiminnot, Vanuvuoren osayleiskaava sekä vaihtoehdossa 1 kaavaluonnoksen toteutuminen ja vaihtoehdossa 2 kaupunkirakennesuunnitelma 2040 laajempi toteutuminen Etelä-Kuopiossa. Vitostien ja Puutossalmentien risteykseen on kaavaluonnoksessa osoitettu alikulkujen mahdollistavat merkinnät, minkä lisäksi risteyksen maantien aluetta on laajennettu, jotta risteys voitaisiin vaihtoehtoisesti toteuttaa erikoiskuljetusreitille soveltuvana liikenneympyränä.

Etelä-Kuopion kylät ry 2.7.2025:

Melu

Hyvinvoiva Kuopio 2030 kaupungin strategisen ohjelman yksi Hyvän elämän elementti on hyvän elämän elinympäristö. Kuopion hyväksymän MAL-sopimuksen tavoitteena on kestävä ja asukkaiden hyvinvointia tukeva asuminen ja elinympäristö. Asemakaavaselostusluonnoksessa todetaan, että liikennemäärät ja liikennemelu kasvaisivat merkittävästi ja kaava-alueen lähistöllä asumisviihtyvyys heikkenee lisääntyvien liikennemäärien ja lähelle tulevan uudisrakentamisen takia. Tämä on suuressa ristiriidassa Kuopion kaupungin ihmisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden kanssa. Kaikki keinot (etenkin raskaan) liikenteen vähentämiseksi sekä melun vähentämiseksi tarvitaan. Koska kaupunki on halunnut tehdä Hiltulanlahdesta kasvavan asuinalueen, on aika kestämätöntä lisätä alueen melun ja saasteiden määrää jälkikäteen näin massiivisesti. Tämä laskee alueen arvoa ja ihmisten viihtyisyyttä alueella sekä heikentää ihmisten terveyttä. Melun haitalliset terveysvaikutukset lienevät kaikkien tiedossa.
Ehdotuksia meluhaittojen korjaamiseksi:

- Logistiikka-alueen sijoittaminen johonkin muuhun paikkaan, jossa asuinalue ei olisi niin lähellä ja raskaan liikenteen meluvaikutukset olisivat paremmin hallittavissa.
- Niin hyvät ja toimivat meluvallisuojaukset (kuvassa punaisella) moottoritien varteen molemmille puolille ja rampin alueelle, että melun määrää saadaan tehokkaasti vähennettyä. Nykyiset meluvallit (niiden määrä ja korkeus) Hiltulanlahdessa ovat riittämättömät. Uudella Kinnulanmäen asemakaava-alueella 3 melu on jo nyt todella kovaa. Moottoritien melu kantautuu sinne täysin vaimentamattomana. Tarvitaan korkeat maavallit (vrt Jännevirran uudet vallit) sekä mahdollisimman korkeita betonikaiteita. Nämä tulee toteuttaa ennen kuin kaava-alueen rakentaminen alkaa.

Ruuhkautuminen

Puutossalmentien risteysalueen liikennemäärä tulee kasvamaan rajusti kaupan, koulun, Peukaloisen päiväkodin (102 lasta => jopa 400 ajoa päivässä) ja Hiltulanlahden 3. asemakaavan sekä tulevaisuudessa Vanuvuoren asuinalueen myötä.
Ehdotuksia ruuhkautumisen vähentämiseksi:

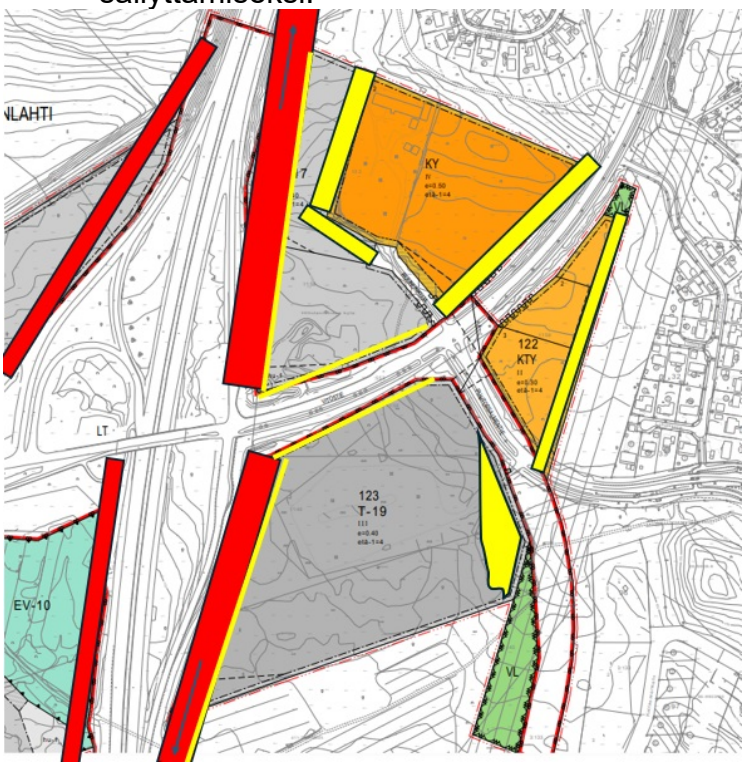
- Puutossalmentien ja Vitostien risteykseen tarvitaan välttämättä kiertoliittymä tai liikennevalot ruuhkan helpottamiseksi.
- KTY (1-3)-alueen liikenne tulee ohjata sekä Puutossalmentien että Vitostien kautta. Korkeuserot aiheuttavat ongelmia liittymän rakentamiseen, mutta ne olisivat voitettavissa. Sen sijaan liikenteen ohjaaminen vain Puutossalmen tielle aiheuttaa alueen asukkaille vuosikymmenten ongelman lisääntyvine ruuhkineen.
- Pyydämme selvittämään uuden liittymän mahdollisuutta uudelta Puutossalmentien linjaukselta Hiltulanlahden 3. asemamakaava-alueelle. Tämä vähentäisi Puutossalmentien alkuosan liikennettä ja samalla melu- ja pölyhaittaa Puutossalmentietä ympäröivällä asuinalueella.
- Ehdotamme lisäksi tarkastelemaan, voiko kaupan tontin siirtää rampin länsipuolelle. Tämä vähentäisi liikennemäärää Puutossalmentien risteysalueella ja kauppa olisi paremmin myös muilta alueilta tulevien matkan varrella.

Viheralueet

Haluamme tuoda esille viheralueiden merkityksen viihtyisyyden tuojana ja pölyn kerääjänä.

Tärkeää on huomioida Vanuvuoren luonnonsuojelualueen ja näkötornista avautuvan maiseman läheisyys. Suojaviheralueilla saadaan teollisuusrakennuksia häivytettyä maisemaan ja turvattua Hiltulalahden kylämäisyyttä, jolla sitä on markkinoitukin. Puita kannattaa jättää mahdollisimman paljon myös sadeveden imeytymisen, hiilinielun ja varjostuksen näkökulmasta, joiden huomioimisen merkitys kaavoituksessa korostuu ilmastonmuutoksen edetessä.
Ehdotuksia viheralueiden lisäämiseksi (kartassa keltaisella):

- Mahdollisen koulun tontin (KY-alue) ympärille tulee jättää viheralueet jokaiseen suuntaan ja turvata nämä viheralueet kaavamerkinnöillä. Asemakaavaselostusluonnoksen ilmakuvassa näkyy suurempi puusto sahan tontin reunoilla. Tämä puusto tulisi säilyttää viheralueena kaavamerkinnällä asemakaavassa.
- KTY-alueen voimalinjan puoleiselle sivulle olisi hyvä jättää suojapuustoa tuomaan näköestettä asuinalueeseen päin, jos ei viheralueena, niin ainakin tonttien sisään merkintä ”olemassa oleva puusto säilytettävä” (kuten Hiltulanlahden asemakaavassa 3).
- Alueiden T-17 ja T-19 ympärille tarvitaan olemassa olevasta puustosta muodostuvat suojavihervyöhykkeet melun ja pölyn hillitsemiseksi ja alueen viihtyisyyden säilyttämiseksi.

Hulevedet ja kasvillisuus

Suunnittelualueen eteläosan halki kulkee Heinjoki, joka laskee Hiltulanlahteen. Asemakaavaselostusluonnoksessa tuodaan esille jokeen valuvien vesien hallinnan keinoja. Pidämme erittäin tärkeänä, että valumavesien hallinnasta huolehditaan parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Kaava-alueen itäosan luontoselvityksessä alueella havaittiin rauhoitettuja ja vaarantuneita kasveja. Mielestämme on luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeää, että näiden kasvien ja länsiosasta mahdollisesti löydettävien kasvien/muiden eliöiden elinalueet

jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Kaavaluonnosta varten tehdyssä liikennetarkastelussa on huomioitu Hiltulanlahden asutus ja muut toiminnot, Vanuvuoren osayleiskaava sekä vaihtoehdossa 1 kaavaluonnoksen toteutuminen ja vaihtoehdossa 2 kaupunkirakennesuunnitelma 2040 laajempi toteutuminen Etelä-Kuopiossa. Kaavaehdotuksessa on myös huomioitu kaavaratkaisusta tehty meluselvitys sekä Heinjoen ampuma- ja moottoriratojen melualueet. Vitostien ja Puutossalmentien risteykseen on kaavaluonnoksessa osoitettu alikulkujen mahdollistavat merkinnät, minkä lisäksi risteyksen maantien aluetta on laajennettu, jotta risteys voitaisiin vaihtoehtoisesti toteuttaa erikoiskuljetusreitille soveltuvana liikenneympyränä.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu kaavaluonnosta laajemmin suojaviheralueita, minkä lisäksi korttelialueiden reunoja kiertää istutettavaksi osoitettuja alueita. Edellä mainituilla aluevarauksilla turvataan erityisesti mahdollisesti toteutettavan koulun tonttia, riittävät ekologiset yhteydet sekä pyritään vähentää Heinjoen tulvimisongelmaa yhdessä kaavassa osoitettujen hulevesimerkintöjen ja -määräysten kanssa. Lisäksi kaavaehdotukseen kaava-alueesta poistettiin Lapinmäentien eteläpuolinen osa, sillä alueella tehtiin kevään 2025 selvityksissä liito-oravahavaintoja, mistä tuli ennakkotieto asemakaavoitukseen vasta sen jälkeen kun kaavaluonnos oli jo valmisteltu kaupunkirakennelautakunnan käsittelyä varten.

Kaava-alueen itäosan luontoselvityksessä löydetyt rauhoitetut ja vaarantuneet kasvilajit eivät ole luontodirektiivilajeja, joten niihin ei kohdistu direktiivilajeille säädettyjä erityisiä suojeluvelvoitteita. Kaavaehdotukseen korttelin 121 on kuitenkin tehty muutos, jonka ansiosta löydetyistä kasveista selvästi suurin esiintymä (40 valkolehdokkia) sijaitsee istutettavaksi osoitetulla alueella. Kaavaehdotuksessa on myös huomioitu länsipuolen luontoselvitykset.

Pohjois-Savon ELY-keskus 22.8.2025:

L-VASTUUALUE:
Asemakaavaan on merkitty kaksi kappaletta nelihaaraliittymiä, joista toinen on Puutossalmentietä vastapäätä (Ruununkuja) ja toinen Lapinmäentietä vastapäätä (Riihikaarre).

Molemmissa on vastapäätä vilkasliikenteinen tie. Lapinmäentielle on mahdollisesti tulossa liikenneasema ja Puutossalmentien liikenne taas kasvaa koko ajan Hiltulanlahden asutuksen kasvaessa. Nykyiset liikennemäärät mt 553:lla (Vitostie) Lapinmäentien kohdalla on n. 3000 ajon. /vrk ja mt 5370:llä (Puutosalmentie) alkupäässä n. 2100 ajon. /vrk.

Tehdyssä liikennetarkastelussa ei ole vaihtoehtona tutkittu edellä mainittujen liittymien porrastamista – mikä on aiheellista tarkastella. Nyt ratkaisuna ennustetilanteessa on esitetty liikennevaloja ko. liittymiin.

Lisäksi kaavakartassa LT-alue on ristitty yleisen tien alueeksi, mikä pitäisi olla maantien alue.

YMPÄRISTÖNSUOJELU:

Maaperän haitta-aineet
Kiinteistöllä Lankkurinne (297-411-13-3) tehtiin maaperän pilaantuneisuuden tutkimuksia (AFRY 26.9.2024) ja tutkimuksissa alueella todettiin kohonneita metallipitoisuuksia joidenkin tutkimuspisteiden kohdalla 0,5-1 m syvyydellä. Nyt kyseisen kiinteistön alueelle ollaan kaavoittamassa koulua. Pohjois-Savon ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kohteen riskinarviointi tulee päivittää uutta maankäyttöä vastaavaksi ja siinä tulee ottaa huomioon alueen uusi herkkä maankäyttömuoto. Lisäksi haitta-aineiden esiintymisen tarkempi rajaaminen lisäämällä tutkimuspisteitä alueelle jätteiden poiston jälkeen on suositeltavaa.

Pohjois-Savon ELY-keskus muistuttaa, että pintamaan puhtaussuositus kestävän kunnostuksen tavoitteeksi on, että pintamaan (noin 0,5 - 1 m) edustavat haitta-ainepitoisuudet uudisrakennuskohteissa alittavat asuintonttien ja lasten leikkipaikkojen kohdalla kynnysarvon tai alueellisen taustapitoisuuden ja muualla vähintään alemman ohjearvon. Tämän suosituksen mukaisesti voidaan hallita tehokkaasti pintamaan riskejä ja niiden epävarmuuksia, varmistaa alueen rajoitukseton käytettävyys jatkossa sekä minimoida kustannukset pitkän ajan kuluessa. Kunnostaminen maankäytön muutoksen ja rakentamisen yhteydessä tukee myös toiminnan kustannustehokkuutta. Suositus ei koske suoraan asfaltoituja piha-alueita ja niitä epäorgaanisia haitta-aineita, joilla maaperän terveysperusteiset viitearvot ovat selvästi alempaa ohjearvoa suurempia. Tällöin pintamaan riittävä puhtaus on kuitenkin varmistettava ekologisten ja kulkeutumisriskien hallitsemiseksi.

LUONNONSUOJELU:

Kaavaselostuksessa viitataan kaavan itäosasta aikaisemmin tehtyyn luontoselvitykseen, mutta se ei ole mukana kaava-aineistoissa. Alueen länsiosan luontoselvitys puuttuu. Kaavan vaikutuksia alueen luontoarvojen säilymiseen ei näin ollen ole mahdollista arvioida ja kaava on tältä osin puutteellinen. Kaavaselostuksesta tulee käydä ilmi alueella olevat luontotyypit (mm. erityyppiset lehdot ja suot, pienvedet, kallioluontotyypit ja perinnebiotoopit), huomionarvoinen lajisto ja luonnonarvokohteet. Arvokkaat luontokohteet tulee esittää erillisellä kartalla ja ottaa kaavassa huomioon asianmukaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksin.

Kaava-alue rajautuu osittain Natura-alueeseen Korsumäki-Keinälänniemi, Natura-alueen luonnonsuojelulailla toteutettavaan osa-alueeseen ja luonnonsuojelualueeseen Korsumäki VII. Kaavan vaikutukset Natura-alueen luontoarvoihin tulee selvittää ja tehdä kaavasta Natura-tarvearvio. Natura-verkostoon kuuluvan alueen luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Jos hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia (luonnonsuojelulaki 35 ja 36 §).

Alueen halki virtaa Heinjoki ja alueella on alustavien tarkastelujen mukaan myös muita vesiluototyyppejä, kuten noroja ja lähteitä. Vesiluontotyypit tulee selvittää, arvioida luontotyyppien vesilainmukaisuus ja merkitä vesiluontotyypit kaavaan muiden luonnonarvokohteiden tapaan asianmukaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksin.

Kaava-alueelta on tehty havaintoja liito-oravasta vuonna 2025. Kaavaluonnoksessa liito-oravaesiintymien kohdalle on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten alue (TK-11) sekä suojaviheralue (EV). Kaava tulee laatia niin, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat säilyvät. Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IVa mukainen tiukan suojelun laji, jonka yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää (LsL 78 §). Liito-oravia ei ole selvitetty koko alueelta. Selvityksiä on tarpeen täydentää keväällä 2026.

Kaava-aineistosta puuttuu viherverkostotarkastelu. Lisäksi kaupungin strategia, vastikään hyväksytty Kuopion luonnon monimuotoisuusohjelma (2024-2030) on aiheellista huomioida kaavatyössä ja lisätä se selosteeseen. Lumo -ohjelmassa on mm. viitattu siihen, miten luontoarvot otetaan kaavoissa huomioon. https://www.kuopio.fi/app/uploads/2024/06/lumo-kuopio-web-final.pdf

YLEISTÄ

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että vaikka kaava on luonnosvaiheessa, on se vielä kovin keskeneräinen. ELY-keskus muistuttaa, että osallisten vuorovaikutuksen kannalta kaava-alueen keskeisten selvitysten tulisi olla laaditut ja tutustuttavissa osallisille jo luonnosvaiheessa, jotta ratkaisujen vaikutukset olisivat arvioitavissa ja hahmotettavissa.

Pohjois-Savon ELY-keskus edellyttää työneuvottelua luontoselvitysten valmistuttua.

Asemakaavoituksen vastine 30.7.2026:

Hiltulanlahden eritasoliittymän ja Vitostien liittymäratkaisuvaihtoehtoja on tarkasteltu erityisesti liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen. Puutossalmentien risteys on suunniteltu toteutettavan liikenneympyränä kun taas Lapinmäentien ja Vitostien vastapuolen uudelle korttelialueelle johtavan katuyhteyden suunnittelua on jatkettu porrastetulla ratkaisulla.

LT-alue korjataan kaavaehdotukseen maantien alueeksi.

Asemakaavaehdotukseen kiinteistölle 297-411-13-3 on osoitettu hai-2 -merkintä ja siihen liittyvä määräys: ”*Alue, jonka maaperän kunnostustarve on huomioitava. Maaperän haitta-aineet on riskinarviointiin perustuen tarpeen mukaan poistettava ennen rakentamista ja otettava huomioon rakentamisessa*.”.

Liito-oravaselvityksessä puuttuneet suunnittelualueen osat on selvitetty keväällä 2026. Kartoituksessa löytyi liito-oravalle soveltuvia alueita kaava-alueen pohjoisosasta ja kyseiset alueet on kaavaehdotuksessa osoitettu suojaviheralueiksi.

Natura-tarvearvio on tehty ja raportti on liitetty kaavaehdotuksen liitteeksi. Kaavalla ei ole vaikutuksia Korsumäki–Keinälänniemi Natura-alueen luontoarvojen säilymiseen.

Tehdyt luontoselvitykset sekä itä- että länsiosasta ovat kaavaehdotuksen liitteinä. Luontoselvitysten valmistumisen jälkeen on pidetty Lupa- ja valvontaviraston kanssa työneuvottelu 19.2.2026 ja kyseisessä työneuvottelussa sovittu maastokatselmus 21.5.2026. Selvitysten tulokset on huomioitu kaavaratkaisussa.